

**Mål och handlingsplan för
Mediatek Tingsholm
2018**

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Mediatekets mål	3
1. Mediateket ska stärka skolans arbete inom Medie- och informationskunnighet	3
2. Mediateket ska bidra till elevernas språkutveckling	4
3. Mediateket ska bidra till att öka elevernas måluppfyllelse	4
Mediateket ska stärka skolans arbete inom Medie- och informationskunnighet	5
Gymnasiearbete	5
Informationskompetens	5
Läromedelshantering	6
Mediateket ska bidra till elevernas språkutveckling	7
Elevinflytande	7
Läsande	7
Mångspråk	7
Mediateket ska bidra till att öka elevernas måluppfyllelse	9
Mediateksintroduktion	9
Webbplats	9
Litteraturförteckning	10

Mediatekets mål

Mediatekets mål tar avstamp i Unescos skolbiblioteksmanifest, som uppger att skolbibliotekets grundläggande uppgifter omfattar följande:

- Att stödja och främja de utbildningsmål som anges i skolans målsättning och läroplaner.
- Att främja elevernas läslust och lust att lära samt lära dem att bli biblioteksanvändare.
- Att erbjuda möjligheter att skapa och använda information som en väg till kunskap, förståelse, fantasi och glädje.
- Att ge eleverna träning att värdera och använda information, oavsett form, samt ge dem insikt och förståelse för olika kommunikationsformer.
- Att ge tillgång till såväl lokala och nationella som globala resurser för att öka förståelsen och ge insikt om olika idéer, erfarenheter och åsikter.
- Att anordna aktiviteter som främjar kulturell och social medvetenhet och lyhörddhet.
- Att tillsammans med elever och skola verka för att uppnå skolans målsättning och främja insikten om att åsiktsfrihet och tillgång till information är förutsättningar för medborgaransvar och för delaktighet i ett demokratiskt samhälle. (Unescos skolbiblioteksmanifest, 2006)

Vi vill att:

- Mediateket ska stärka skolans arbete inom Medie- och informationskunnighet (MIK) (punkt 1 nedan).
- Mediateket ska bidra till elevernas språkutveckling (punkt 2).
- Mediateket ska bidra till att öka elevernas måluppfyllelse (punkt 3).
- Mediatek ska främja åsiktsfrihet och tillgång till information (punkt 4).

För att nå dessa mål ska följande åtgärder vidtas:

1. Mediateket ska stärka skolans arbete inom Medie- och informationskunnighet

Samtliga elever och lärare disponerar personliga bärbara datorer dygnet runt för sitt arbete. Europaparlamentets och -rådets rekommendationer för livslångt lärande skriver ” *Digital kompetens innebär säker och kritisk användning av informationssamhällets teknik i arbetslivet, på fritiden och för kommunikationsändamål. Den underbyggs av grundläggande IT-färdigheter, det vill säga, användning av datorer för att hämta, bedöma, lagra, producera, redovisa och utbyta information samt för att kommunicera och delta i samarbetsnät via Internet.*” Som en del av detta och i samband med aktuella skoluppgifter erbjuder Mediateket vägledning under informationssökningsprocessen och kan bistå pedagoger och elever med kvalitativa pedagogiska och tekniska resurser genom olika databaser och resurskataloger. Att vara Medie- och informationskunnig omfattar dessutom *väsentlig kunskap om (a) hur medier, bibliotek, arkiv och andra informationsleverantörer fungerar, (b) under vilka förhållanden nyhetsmedier och informationsleverantörer kan utöva sina funktioner på ett effektivt sätt och (c) bedömning av hur väl dessa funktioner utövas genom att värdera innehållet och de tjänster som erbjuds.* (Wilson, Grizzle, Tuazon, Akyempong, & Cheung, 2013, s. 16)

- Lektionsundervisning i informationssökning och i olika ämnen kopplat till de informationsbärande medierna.
- Återkommande stöd för pedagogisk personal och på andra sätt erbjuda pedagogisk personal tips på resurser.
- Obligatorisk klassundervisning i november/december i ämnet Gymnasiearbete, en till två lektioner per klass.
- Erbjuder enskilda och grupper handledning i informationssökning.
- Hantera skolans läromedel.

Nödvändiga förutsättningar

- Öppettiderna är anpassade efter de behov som finns på skolan.

- Personalen består av minst två personer, där åtminstone en är utbildad bibliotekarie.
- Mediateket ska vara aktiv i sociala medier.
- Mediebeståndet ska vara aktuellt och relevant för de behov som finns på skolan.
- Bibliotekarien ska handleda skolans elever och personal i informationssökning.
- Mediateket ska ha ett nära samarbete med övriga pedagoger och tillsammans med dem jobba för att ge alla elever på Tingsholmsgymnasiet gedigna kunskaper.
- Mediateket ska ha ett nära samarbete med specialpedagogerna för att kunna stödja elever med läs- och skrivsvårigheter.
- Mediateket ska ha tid för samarbete och kompetensutveckling inom och utom skolan.

2. Mediateket ska bidra till elevernas språkutveckling

Forskning visar att ett aktivt skolbibliotek som stimulerar till läsning i slutändan ger att elevernas måluppfyllelse ökar.

- Uppmuntra elevernas skrivande och reflekterande kring litteratur.
- Göra eleverna delaktiga vid inköp av litteratur, speciellt ungdomsböcker.

Nödvändiga förutsättningar

- Mediateket ska göra samlingarna lättillgängliga genom skyltning, olika utställningar i Mediateket samt genom marknadsföring på webbplatsen och sociala medier.
- Mediateket ska arbeta för att öka tillgången till litteratur för elever med läs- och skrivsvårigheter genom inköp av ljudböcker och genom att introducera eleverna till egen nedladdning av talböcker från MTM.
- Mediateket ska stimulera eleverna till läs- och tankeutveckling genom att uppmuntra till boksamtal.

3. Mediateket ska bidra till att öka elevernas måluppfyllelse

För att Mediateket skall vara ett stöd för eleverna i deras utbildning behöver eleverna veta om att vi finns och vad vi kan ge stöd i. Marknadsföringen är här en viktig del.

- Erbjud Mediateksintroduktion i augusti/september till samtliga nybörjarklasser.

Nödvändiga förutsättningar

- Mediateket är positiv till elevernas egna initiativ och har en uppmuntrande och positiv inställning.

Mediateket ska stärka skolans arbete inom Medie- och informationskunnighet

Gymnasiearbete

I samband med gymnasiearbetet erbjuds handledning i informationssökning av Mediateket. Med utgångspunkt i Mediatekets material och kunskap presenteras olika databaser, tidskriftsarkiv och sökvägar som är relevanta för elevernas gymnasiearbete. Eleverna bokar, i samråd med sin handledare, själv tid för handledning när projektplan och frågeställning är färdiga. Kopia på projektplan och frågeställning lämnas av eleverna till Mediateket vid bokningstillfället. En tid efter att gymnasiearbetet har startat deltar även eleverna i obligatorisk klassundervisning där Mediateket ansvarar. Grunderna i hur man skriver och redovisar sitt projektarbete förklaras och studeras.

Syfte:

- Att öka elevernas förståelse för betydelsen av reflekterande kring val av källor.

Mål:

- Eleverna ska självständigt kunna söka information till sitt projekt i olika källor.

Genomförande (projektgruppshandledning):

- Eleverna bokar tid hos Mediateket senast ett par dagar innan lektionstillfället
- Tidsåtgång: 15-30 minuter per grupp.
- Gruppstorlek: projektgrupp.

Genomförande (klassundervisning):

- Eleverna bokas in för undervisning av schemaansvarig i slutet av hösten i årskurs 3.
- Tidsåtgång: 1-2x60 minuter per grupp.
- Gruppstorlek: helklass.

Informationskompetens

Mediateket erbjuder vägledning under informationssökningsprocessen och kan bistå pedagoger och elever med pedagogiska och tekniska resurser genom olika databaser och resurskataloger.

Syfte:

- Att öka elevernas och pedagogernas medie- och informationskompetens.

Mål:

- Att eleverna och pedagogerna tillgodogör sig grundläggande kännedom om de databaser och resurskataloger som Mediateket tar fram.

Genomförande:

- Mediateket vidareutvecklar resurskatalogen för elever och pedagoger som finns tillgänglig via Mediatekets webbplats.
- Mediateket för fortlöpande samtal med pedagoger omkring behovet av databaser.
- Eleven eller pedagogen bokar in sig hos bibliotekarien för vägledning.
- Tidsåtgång: vid vägledning, 15-30 minuter/person.
- Gruppstorlek: enskilda elever och pedagoger.

Läromedelshantering

Hantering av skolans läromedel och till institutionerna inköpt material sker via bibliotekssystemet Book-it i skolans läromedelscentral (LC) i AF16a. De första dagarna på höstterminen får eleverna låna sina böcker klassvis. För utlån efter dessa dagar kontaktar eleven Mediatekets personal. Mediateket hanterar dessutom utlån av svensk- och engelskämnernas klassuppsättningar av skönlitteratur.

Syfte:

- Att skolan ska ha en modern och resurseffektiv hantering av läromedel.

Mål:

- Hålla ned kostnaderna för läromedel.
- Att få bättre överblick vilka läromedel som används.
- Minska svinnet av läromedel på skolan.

Genomförande:

- Ansvarig pedagog ser till att aktuella läromedel finns tillgängliga på läromedelscentralen för utlån.
- Ansvarig pedagog lägger, inför skolstarten, fram de böcker som skall lånas ut till respektive klass.
- Ansvarig pedagog följer med sin klass till läromedelscentralen.
- Medier som inte återlämnas ersätts av låntagaren med inköpspris, dock minst 200 kronor.
- Tidsåtgång: beroende på antal böcker och elever, ca 15 minuter/klass.
- Gruppstorlek: helklass/undervisningsgrupp, alternativt enstaka elever.

Mediateket ska bidra till elevernas språkutveckling

Elevinflytande

Tanken med elevinflytande är att eleverna själva skall få vara med och styra vad som skall finnas på Mediateket.

Syfte:

- Att öka samarbetet mellan Mediateket och eleverna.

Mål:

- Göra eleverna delaktiga vid inköp av litteratur, speciellt ungdomsböcker.

Genomförande:

- Mediateket lyssnar på elevernas önskemål.
- I möjligaste mån köps eller beställs materialet in.
- Tidsåtgång: ca 2 minuter/elev.
- Gruppstorlek: enskilda elever.

Läsande

Läsandet har gått ner under de senaste åren. Ett varierat läsande genererar ett större ordförråd och är därför en nödvändig satsning, i en textbaserad värld.

Syfte:

- Att stödja elevernas läsutveckling

Mål:

- Att öka antalet utlån av skönlitteratur på olika språk.
- Att öka antalet utlån av övrig litteratur.

Genomförande:

- Aktiv marknadsföring av fack- och skönlitteratur
- Tillgängliggöra tidskrifter på Torget utanför Mediateket.
- Utställningar om exempelvis biblioterapi
- I samarbete med lärare ta in boktips från en hel klass, boktips som marknadsförs med klassens namn.
- Gruppstorlek: enskilda elever.

Mångspråk

Personer med två språk, modersmålet och svenskan, lär sig bättre svenska om de även får en bra grund i sitt första språk (UNESCO, 2008). För att målpuppfyllelsen skall öka i denna grupp är det därmed av stor vikt att de även får läsa på båda språken (Cummins, 2001).

Syfte:

- Att stödja elevernas språkutveckling

Mål:

- Att öka antalet utlån av skönlitteratur på mångspråk.
- Att successivt öka antalet böcker på andra språk.

Genomförande:

- Aktivt anpassa mediebeståndet till ett mångspråksbestånd.
- Gruppstorlek: enskilda elever.

Mediateket ska bidra till att öka elevernas måluppfyllelse

Mediateksintroduktion

Alla elever som börjar år 1 på Tingsholmsgymnasiet erbjuds att tillsammans med sin svensklärare besöka Mediateket under höstterminens första veckor. Besöket innehåller en presentation av Mediateket och dess personal, öppettider, webbplats, samlingar och regler.

Syfte:

- Att medvetandegöra för eleverna på vilka sätt Mediateket kan vara ett stöd i deras utbildning.

Mål:

- Att eleverna ska bli bekanta med skolans Mediatek och de resurser som finns där.

Genomförande:

- Lärare i svenska bokar tid hos Mediateket.
- Tidsåtgång: ca 20 minuter/grupp.
- Gruppstorlek: halv- eller helklass.

Webbplats

Mediateket har i flera år arbetat med att ha en uppdaterad webbplats som digital bas för verksamheten.

Syfte:

- Stärka elevernas informationskompetens och deras källkritiska medvetenhet.

Peter Rydén och Carin Lindh

Bibliotekarier och biblioteksassistent vid Tingsholmsgymnasiet.
Handlingsplanen är senast reviderad 2018-01-18

Litteraturförteckning

Claesson, K.-E. (Red.). (2010). *Insikt nr 1 2010*. Hämtat från Ulricehamns kommun:

http://www.ulricehamn.se/upload/klk/information/insikt/2010/Insikt_nr1_2010_low.pdf den 22 November 2010

Cummins, J. (2001). Bilingual Children's Mother Tongue: Why is it important for education? *Sprogforum*, 2001:19, s 15-20.

Tingsholmsgymnasiet. (Augusti 2010). *Vademecum 2010-2011*. Hämtat från Ulricehamns kommun:

http://www.ulricehamn.se/upload/barn_utbildning/gymnasium/Blanketter%20och%20dokument/Inf%C3%A4fte%20elever%20ht10.pdf den 22 November 2010

UNESCO. (2008). *Improving the Quality of Mother Tongue-based Literacy and Learning: Case Studies from Asia, Africa and South America*. Bangkok: UNESCO Bangkok.

Unescos skolbiblioteksmanifest. (2006). Hämtat från Svenska Unescorådet:

http://www.skolbibliotek.se/pdf/unesco_folkochskolbiblioteksmanifestet.pdf den 22 november 2010

Wilson, C., Grizzle, A., Tuazon, R., Akyempong, K., & Cheung, C.-K. (2013). *Medie- och informationskunnighet i skolan och lärarutbildningen*. Göteborg: Nordicom.